

Raadsvoorstel

Datum 14 mei 2024

Onderwerp Perspectiefnota 2025-2028
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder Paul Guldemon

Samenvatting

De Perspectiefnota 2025-2028 is een onderdeel van de beleidscyclus. De Perspectiefnota (PPN) is een kaderstellend document waarin we op hoofdlijnen de koers en ontwikkelingen die we in onze stad zien beschrijven.

We blijven werken vanuit de uitgangspunten van het coalitieakkoord. We werken aan een duurzame samenleving, waarin iedereen mee kan doen en een (t)huis heeft. De bouw van woningen is onze grootste opgave voor de komende periode. Vanuit de mobiliteitstransitie kiezen we voor maatregelen die ons helpen om meer woningen te bouwen. Ook werken we de komende jaren verder aan de Koers Sociaal Domein. We willen de bestaanszekerheid herstellen, kansengelijkheid vergroten en gezond leven makkelijker maken. Hierbij leggen we de focus op het versterken van de sociale basis en zetten we extra in om mensen aan het werk te krijgen. Vanuit onze ambitie richting een klimaatneutrale samenleving investeren we de komende periode met name in de warmtetransitie en het warmtenet. Voor cultuur stellen we extra middelen beschikbaar om te zorgen dat Zwolle een levendige en aantrekkelijke stad blijft.

Financiële gevolgen

Betreft doel 9.1.4 Onze bedrijfsvoering ondersteunt de realisatie van de gestelde doelen
Begroting wijzigen Ja
Budgetnummer Algemene middelen

Bijlagen

1. Perspectiefnota 2025-2028

Openbaarheid

Openbaar

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. In te stemmen met de voorliggende Perspectiefnota 2025-2028.
2. In te stemmen met het structureel- en incidenteel bestedingspakket.
3. In te stemmen met het opnemen van een post onderputting van € 1,5 miljoen op bestaande budgetten en bij de begroting 2025 met een nadere invulling te komen.

Datum 14 mei 2024

4. In te stemmen met het opnemen van een taakstellingspost van € 1,5 miljoen vanaf 2027/2028 om de bijstandslasten te verlagen.
5. De weerstandsratio op 100% te stellen en het surplus in de weerstandscapaciteit, zijnde € 29 miljoen, in te zetten ter dekking van de jaarlijkse tekorten in het structurele perspectief voor de jaren 2025 tot en met 2027 (€19 miljoen). Het restant toe te voegen aan de reserve incidentele bestedingen (€10 miljoen).
6. In te stemmen om voor de jaren 2024 en 2025 de voordelige resultaten op de activiteit beschermd wonen toe te voegen aan de algemene middelen en op voorhand thans € 3 miljoen per jaar als voordeel mee te nemen en de definitieve vrijval te bepalen bij het opmaken van de jaarrekening van de betreffende jaren.

Datum

14 mei 2024

Inleiding

De Perspectiefnota (PPN) is een kaderstellend document waarin we op hoofdlijnen de koers en ontwikkelingen die we in onze stad zien beschrijven. Daarbij brengen we in beeld hoe we de komende jaren invulling willen geven aan onze ambities, welke maatregelen wij willen/ kunnen nemen en welke financiële middelen we hiervoor beschikbaar hebben. Deze PPN gaat over de komende vier jaar, 2025 tot en met 2028. Met de PPN maken we duidelijk aan de Zwollenaar en de diverse partners binnen en buiten de stad wat we de komende jaren gaan doen, waarom we dit doen en wat we willen bereiken. In de begroting gaan we de acties en maatregelen preciezer uitwerken.

Een belangrijk uitgangspunt voor de PPN is het [coalitieakkoord 2022-2026](#). De lijnen die hierin worden genoemd blijven leidend in het beleid. Het werken aan een transitie naar een duurzame samenleving. Waarin iedereen mee kan doen, een (t)huis heeft en de stad groeit met behoud van kwaliteit. Een aantrekkelijke stad met goede (culturele) voorzieningen. Met aandacht voor bestaanszekerheid. Waarin economische groei niet een doel op zich is, maar brede welvaart centraal staat. Dit blijven de speerpunten voor de komende jaren.

In deze PPN leggen we de focus op verschillende belangrijke onderwerpen die in het coalitieakkoord zijn benoemd. We hebben in deze PPN beschreven wat we de komende periode willen gaan doen en welke financiële middelen we hiervoor beschikbaar willen stellen. Ook geven we aan wat we niet gaan doen, omdat voldoende financiële middelen ontbreken. Hiermee brengen we de benodigde focus aan en leggen we financiële kaders vast richting de begroting 2025.

Bij de keuzes die we maken bepalen de speerpunten uit het coalitieakkoord de richting. Een (t)huis voor iedereen betekent dat we de focus leggen op woningbouw en de mobiliteitstransitie die hiervoor nodig is. Door het versterken van de sociale basis en extra inzet om mensen aan het werk te krijgen, willen we iedereen de kans geven mee te doen. Werken aan een duurzame toekomst doen we door te investeren in een warmtenet en zo de voorwaarden voor de energietransitie te scheppen. We gaan door met het klimaatbestendiger maken van onze stad om voorbereid te zijn op weersextremen. Om Zwolle levendig en aantrekkelijk te houden kiezen we ervoor om extra geld beschikbaar te stellen voor cultuur en evenementen. Keuzes maken, betekent dingen niet of later doen. Dat is lastig, maar noodzakelijk om als gemeente financieel gezond te blijven. We willen een betrouwbare overheid zijn en waarmaken wat we beloven. Ook dat vereist keuzes maken en focus aanbrengen.

Kader

Niet van toepassing.

Beoogd effect

Met de PPN geven we:

- Inzicht in de opgaven waar we de komende jaren aan werken.
- Inhoudelijk en financieel richting aan de begroting 2025.

Argumenten

1.1 *We werken verder aan onze ambities een (t)huis voor iedereen, iedereen kan meedoen en een duurzame toekomst*

We blijven in deze PPN werken aan de ambities uit ons coalitieakkoord. Samen met inwoners en partners bouwen we aan een Zwolle waar het goed wonen, werken en verblijven is. Nu en in de toekomst. Zwolle groeit en ontwikkelt zich, maar met behoud van het karakter van de stad. Een sociale plek, waar mensen oog hebben voor elkaar. Een Hartstad.

Datum

14 mei 2024

We werken samen aan de grote transities, zoals op het gebied van wonen en energie. En dat doen we in een mooie leefomgeving. Gelegen in een sterke regio. We streven naar een brede welvaart. Het gaat niet alleen om materiële welvaart, maar ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu, leefomgeving, sociale samenhang, persoonlijke ontwikkeling en veiligheid.

1.2 We maken in de PPN keuzes

De druk op gemeenten neemt toe. We staan voor een aantal grote transities, opgaven en ambities. Het Rijk geeft ons meer taken, maar niet voldoende geld om deze uit te voeren. Het is lastig om een goede balans te vinden tussen wat we willen en wat we kunnen. We willen onze doelen bereiken, taken uitvoeren en uitdagingen aangaan. Maar, we hebben niet genoeg middelen en mensen om alles perfect te doen. We kunnen niet alles en niet alles tegelijkertijd. We moeten keuzes maken. Dat doen we dan ook in deze PPN. In deze PPN doen we voorstellen om te blijven investeren in de stad. Ook geven we aan wat we niet gaan doen, omdat we er niet voldoende middelen voor hebben. Keuzes zijn nodig om als gemeente financieel gezond te blijven.

We blijven werken vanuit de uitgangspunten van het coalitieakkoord. We werken aan een duurzame samenleving, waarin iedereen mee kan doen en een (t)huis heeft. De bouw van woningen is onze grootste opgave voor de komende periode. Vanuit de mobiliteitstransitie kiezen we voor maatregelen die ons helpen om meer woningen te bouwen. Ook werken we de komende jaren verder aan de Koers Sociaal Domein. We willen de bestaanszekerheid herstellen, kansengelijkheid vergroten en gezond leven makkelijker maken. Hierbij leggen we de focus op het versterken van de sociale basis en zetten we extra in om mensen aan het werk te krijgen. Vanuit onze ambitie richting een klimaatneutrale samenleving investeren we de komende periode met name in de warmtetransitie en het warmtenet. Voor cultuur stellen we extra middelen beschikbaar om te zorgen dat Zwolle een levendige en aantrekkelijke stad blijft.

2.1 Structureel- en incidenteel bestedingspakket

In deze PPN doen we voorstellen om te blijven investeren in de stad. We doen dit volgens de uitgangspunten van het coalitieakkoord. We leggen in deze PPN het accent op de volgende thema's: woningbouw, stedelijke ontwikkeling, mobiliteitstransitie, energietransitie, verduurzaming gemeentelijk vastgoed, integraal huisvestingsplan onderwijsgebouwen, klimaatadaptatie, natuurinvesteringsagenda, cultuur, evenementen, koers sociaal domein, bestaanszekerheid, vluchtelingen, jeugd, arbeidsparticipatie, circulaire economie en staat van de organisatie. Deze thema's hebben we in de PPN verder uitgewerkt en aangegeven wat we de komende jaren gaan doen en ook wat we niet gaan doen. Ook geven we een voorstel voor het financieel kader voor de verschillende thema's weer. We stellen voor om geen nieuw beleid te maken aanvullend op onze huidige ambities. In totaal gaat het om een structureel bestedingspakket van € 14,9 miljoen en een incidenteel bestedingspakket van € 11,4 miljoen. Daarnaast houden we structurele en incidentele ruimte beschikbaar voor andere onderwerpen om bij de begroting 2025 een besluit over te nemen.

3.1 Onderuitputting op bestaande budgetten

Ter gedeeltelijke dekking van de van de voorgestelde bestedingen verlagen we € 1,5 miljoen op de bestaande budgetten, omdat op een aantal posten (waaronder € 0,5 miljoen op de Wmo) meerdere jaren sprake is van enige mate van onderuitputting in de budgetten. De overige posten gaan we de

Datum 14 mei 2024

komende maanden nader analyseren. Bij de begroting 2025 komen we met een voorstel welke budgetten kunnen worden verlaagd.

4.1 Besparing op bijstandslasten

Door de komende jaren te investeren in arbeidsparticipatie verwachten we op termijn (2027/2028) structureel € 1,5 miljoen te kunnen besparen op de bijstandslasten.

5.1 We verlagen het weerstandsvermogen naar 100%

In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is een normratio afgesproken van 0,8. Dit betekent dat 80% van de risico's afgedekt moeten zijn door de beschikbare weerstandscapaciteit (algemene concernreserve plus post onvoorzien). Bij de begroting 2024 is besloten voorlopig vast te houden aan een weerstandsratio van 120%, omdat de toekomstige risico's omtrent de ontwikkeling van het warmtenet nog niet in beeld waren en ook de risico's omtrent de gebiedsontwikkelingen moeilijk waren te kwantificeren. Maar ook was vorig jaar nog onvoldoende zicht op de grote investeringsopgaven waar de gemeente voor staat, dit was mede reden om de weerstandsratio voorlopig op 120% te houden. Op basis van actuele informatie over de risico's vinden we een weerstandsratio van 100% van voldoende omvang.

5.2 Onttrekking surplus weerstandsvermogen

Per saldo komt het surplus boven de 100% uit op € 29 miljoen. We stellen voor dit bedrag ten eerste voor € 19 miljoen in te zetten ter dekking van de jaarlijkse tekorten in het structurele perspectief voor de jaren 2025 tot en met 2027 en het restant van € 10 miljoen toe te voegen aan de reserve incidentele bestedingen.

6.1 Vrijval van gelden uit de reserve Beschermd wonen

Uit nadere analyse blijkt dat de per eind 2023 opgebouwde reserve beschermd wonen voldoende ruimte geeft om de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis te kunnen faciliteren. Voor de jaren 2024 en 2025 worden voor Zwolle evenals in voorgaande jaren positieve resultaten verwacht in een bandbreedte van € 3 tot € 7 miljoen per jaar. Naar verwachting zal vanaf 2026 de landelijke bekostigingssystematiek voor beschermd wonen wijzigen waarmee vanaf 2026 de jaarlijkse voordelen verdwijnen. Het voorstel is om nu jaarlijks € 3 miljoen (ondergrens) in 2024 en 2025 mee te nemen als vrijval en bij de jaarrekening van de betreffende jaren de definitieve vrijval te bepalen en te verrekenen met de algemene middelen.

Alternatieve mogelijkheden

Niet van toepassing.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

De Perspectiefnota 2025-2028 maakt onderdeel uit van het Voorjaarsmoment 2024. Over het Voorjaarsmoment vindt communicatie via verschillende kanalen plaats.

Datum

14 mei 2024

Financiën

Hoewel we op dit moment een gezonde financiële positie hebben, met een uitzonderlijk hoge structurele begrotingsruimte van €15 miljoen, zien we dat de structurele (toekomstige) investeringsvraag om het bestaande voorzieningenniveau op orde te brengen en te houden en uitvoering te geven aan de langjarige opgaven en ambities aanzienlijk hoger ligt. De keuzes die we in deze PPN maken doen we op basis van een sluitend financieel perspectief. Dat betekent dat er in de komende jaren nog een grote financiële opgave ligt om de langjarige opgaven en ambities te financieren.

Een exact bedrag van de resterende toekomstige opgave is lastig aan te geven omdat sommige investeringen over enkele jaren nodig zijn, de hoogte bepaald wordt door het na te streven ambitieniveau en bepaalde opgaven nog niet op geld zijn te zetten. Ook lopen er in 2026 diverse meerjarig incidenteel gefinancierde posten af waarvoor mogelijk vervolfinanciering nodig is. De toekomstig nog te financieren investeringsvraag ramen we tussen de € 25 en € 30 miljoen. Denk bijvoorbeeld aan onze onderwijshuisvesting, verduurzaming van ons eigen vastgoed, gebiedsontwikkelingen, onze eigen gemeentelijke organisatie en de energietransitie. Deze onderwerpen komen dan ook zeker terug in een volgende PPN. Ook komt dan aan de orde wat de vergrijzing van onze samenleving van ons als gemeente vraagt en wat nodig is om de ontwikkeling van onze stad te blijven bekostigen. Scherpe keuzes blijven de komende jaren nodig.

Naast de gelden voor de thema's houden we budget beschikbaar voor financiering van andere noodzakelijke begrotingsposten, waarover we bij de begroting 2025 met een voorstellen komen.

In het financieel perspectief is rekening gehouden met de eerste berekeningen van de Voorjaarsnota van het Rijk. Bij de begroting 2025 vindt wederom een actualisatie plaats, waarin ook de uitkomsten van de meicirculaire 2024 van het Gemeentefonds worden verwerkt

Risico's

Niet van toepassing.

Vervolg

De PPN is gepubliceerd op zwolle.pcportal.nl. Op basis van de PPN werken we de komende maanden de begroting 2025 uit.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

voorstel

Zwolle

Datum 14 mei 2024

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer